

Mæglingforslag, som ikke er blevet vedtaget af de paagældende Parter, bliver offentliggjort, vil maaske ikke i Længden være tilstrækkeligt. I saa Henseende gør jeg opmærksom paa, at dets Betydning i Virkeligheden udelukkende afhænger af den Maade, hvorpaa Pressen tager paa de paagældende offentliggjorte Mæglingforslag, for det er komplet umuligt — lad os kun være ærlige og tilstaa det — for den enkelte, ogsaa for den enkelte her paa Rigsdagen, at afgøre, om de Mæglingforslag deler Sol og Vind lige, efter alt hvad der foreligger. Det kræver et saadant Kendskab til de Forhold, hvorom det drejer sig, og til Arbejdsforholdene i det hele, at det ikke er til at afgøre, om Mæglingforslaget akkurat har truffet det rette. I saa Henseende er den offentlige Mening i høj Grad bestemt af den Maade, hvorpaa Pressen tager paa de paagældende Mæglingforslag. At Offentliggørelsen har haft sin store Betydning hidtil, tror jeg ogsaa at turde tilskrive Forligsmandens Evne til at skaffe sig den fornødne Føling med Pressen. Men jeg er ikke sikker paa, at det i Længden vil være tilstrækkeligt.

Jeg gør yderligere opmærksom paa dette Forhold, fordi jeg er klar over, at det Tidspunkt maa komme, da vi maa træffe Afgørelse i Spørgsmaalet om Indførelse af tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder. Jeg skal ikke komme dybere ind herpaa, men jeg har dog villet gøre opmærksom paa, at det ikke er givet, at vi kan vente i de 4 Aar, inden vi tager Standpunkt til dette Spørgsmaal. Lad os haabe, at det i den kommende 4-aarige Periode, hvor jo de mange Arbejdsoverenskomster udløber, nemlig i 1916, paa ny maa lykkes Forligsmanden, enten det bliver den nuværende, hvad vist alle haaber, eller det bliver en anden, at komme ud over de store Vanskeligheder, som de mange samtidigt ophørende Overenskomster vil medføre. Men Sagen kan komme til at ligge saadan, at man til den Tid vil staa overfor Spørgsmaalet om at skaffe Forligsmanden andre og stærkere virkende Midler til at undgaa de overordentlige sørgelige Følger, store Arbejdsstandsninger kan medføre.

Jeg ønsker endnu at gøre den Bemærkning, at der maaske har været for stor Iver for at faa Forligsmanden til at skride ind næsten ved en hvilken som helst i sin Oprindelse ret lille Sag. Jeg siger ikke noget imod det. Det er forstaaeligt, at begge Parter siger: Saa længe der endnu er den Udvej tilbage, at Forligsmanden

indkalder os, enten paa eget Initiativ eller paa Foranledning af en af Parterne, er der ingen Grund for os til at komme med nogen større Indrømmelse, for vi kan jo altid gøre Indrømmelser, naar Forligsmanden har begyndt sin Mægling. Jeg forstaar udmærket, at man venter saa længe som muligt med at gøre sine Indrømmelser. Men der er dog visse Grænser for, hvad man kan kræve af Forligsmanden, og jeg tror, det vilde være heldigt, om Parterne i nogen Grad tænkte over, at det var Tanken, at Forligsmanden kun skulde gribe ind i de store og for Samfundet betydningsfulde Konflikter, men at det aldrig har været Meningen, at Forligsmanden skulde benyttes til at mægle i enhver lille Uoverensstemmelse.

Idet jeg altsaa er enig i, at vi bør tage Lovforslaget, som det foreligger, vil jeg dog endnu gøre opmærksom paa, at der i Fjor indkom et Andragende til det saakaldte Andragendeudvalg, som gik ud paa at opfordre Lovgivningsmagten til at indføre tvungen Voldgift, og at Udvalget med Undtagelse af de socialdemokratiske Medlemmer var enig om at henvise dette Andragende til Indenrigsministeren, idet det mellem Udvalget og mig som Indenrigsminister udtrykkelig var aftalt, at denne Henvielse kun betød, at man fra Ministeriets Side skulde tage Spørgsmaalet om tvungen Voldgift, naar der opstaa Vanskeligheder i de saakaldte koncessionerede Virksomheder, op til Overvejelse. Jeg havde Lejlighed til paa Samlingens sidste Dag i en forholdsvis kort Bemærkning, fordi Mødet skulde slutte umiddelbart efter, at gøre opmærksom paa, at i det Forlig, som blev sluttet den 23. December 1911, og hvorved den store Sporvejsstribe endte, var der et Punkt 6, som havde følgende Ordlyd — jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til at citere et Par Linier —: „I øvrigt henstiller Forligsmanden, at de to Hovedorganisationer nedsætter et Udvalg til Overvejelse af Muligheden af at indføre tvungen Voldgift i Interessekonflikter i offentlig koncessionerede Virksomheder“. De paagældende Parter havde erklæret sig villige til senere hen i et dertil nedsat Udvalg specielt at drøfte dette Spørgsmaal. Der var allerede i Fjor Forhandlinger mellem Forligsmanden og mig om at gaa til Nedsættelse af et saadant Udvalg, men navnlig fra Arbejdernes Side ønskede man Spørgsmaalet udsat nogen Tid, saa vidt jeg husker under Henvielse til en delvis Omorganisation af Hovedbestyrelsen. Det forekom-